

Серада, 11 лютага 1998 г.

№ 12

Кошт свабодны

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

80 гадоў БНР

Свята Незалежнасці

Апазіцыйныя сілы Беларусі распачалі падрыхтоўку да святкавання 80-годдзя з дня абавязчэння Беларускай Народнай Рэспублікі.

Ужо створаны аргамітэт у складзе шасцідзесяці вядомых палітыкаў і дзеячаў культуры. Многі з іх хача і не з'яўляюцца стопрацэнтовымі палітычнымі адзінадумцамі БНР, які выконвае ролю арганізатора святкавання, але падзяляюць прынцыпы дзяржаўнасці Беларусі і неабходнасць яе дэмакратычнага развиція. Дзень 25 сакавіка 1918 года, калі беларусы абясцілі абутварэнні сваёй дзяржавы, павінен адзначацца як усенароднае свята — лічачь сібры аргамітэт. У зялёны, якую яны ўжо пададлі ў Мінгарвыканкам, пранавана цэлая праграма святкавання: шэсце (22 сакавіка) па праспекце Скaryны, мітынг ля тэатра Я. Купала, дзе адбываўся з'езд, што абвесці БНР, і, нарашце, святочны канцэрт (25 сакавіка) на адной з лепшых канцэртных пляцовак горада.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Эстафета па пасольствах

Активісты Маладога Фронту правядуць 14 лютага ў Мінску маладзёжнае шэсце і мітынг, прымеркаваны да Алімпійскіх гульняў у Нагане.

Гарадскі ўлады далі дазвол на гэтае мерапрыемства. Акцыя, якая прыпадае на дзень св. Валянціна, пачненца ў 16:30 на плошчы Я. Коласа, адкуль маладыя маніфестанты па вуліцы Чырвонай накіруюцца да Опернага тэатра. Там пройдзе кароткі мітынг, а таксама выступы спартовыя калектывы, барды і рок-выкананіць.

Дзесяць груп маладафрантаўцаў парапаралельна наведаюць некалькі амбасадаў краін Еўропы, ЗША і Японіі і ўручыць дыпламатам віншаванні з нагоды поспеху іхніх спартовых атлетаў у Нагане. Пахоў па амбасадах будзе мець выгляд своеасаблівага спаборніцтва — і група, якая першай прыйдзе на плошчу перад Оперным, атрымае «алімпійскую» ўзнагароду.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

«Хочам рускіх!»

Патрабавалі польскія гандлярзы, заблакіраваўшы памежны пераезд у Кузніцы-Беластоцкай

У аўтарак раніцай закончылася блакада беластоцкім гандлярамі памежнага пераезду Кузніца, што на мяжы з Беларуссю. Гандляры патрабавалі, каб польскія ўлады зрабілі таннэйшымі візы і вайнары для наведвання Польшчы беларусамі і расіянамі.

Акцыя пратэсту працягвалася каля сутак. Уздельнікі раз'ехаліся па дамах толькі пасля таго, як да іх у Кузніцу прыхехала беластоцкія вайвода Крыстына Лукашук. Яна паабязала, што неадкладна зоймечца візвальным пытаннем. На пятніцу ўздельнікі акцыі былі запрошаны ў Варшаву, каб дакладна пазнаміць члену урада са сваімі проблемамі. Магчыма таксама, што польскі ўрад у канцы тydня амбяркуе варыянт продажу новых польскіх візаў на памежных пераездах.

Вядома, што паўночна-ўсход-

Сяргей АСТРАЙЦОЎ

Польшча ўзмоцніць візавы рэжым

Польскі міністр замежных спраў Браніслаў Герэмэк паведаміў, што ўсім замежнымі грамадзянам, якія едуць у Польшчу з усходу, уключаючы расіянаў, украінцаў і беларусаў, у хуткім часе (магчыма ўжо да канца 1998 г.) спартрэбіцца звязніца за атрыманнем візы, падобнай тым, якія патрабуюцца для ўезду ў краіны Еўрасаюза. Па словах міністра, увядзенне візагаў рэжыму з'яўляецца адной з умоваў уступлення Польшчы ў ЕС. Мяжы Польшчы адначасова стане і мяжою ЕС, а таму неабходна выкананне тых жа правілаў пашпартна-візагаў кантролю, якія прымняюцца на іншых граніцах Еўрасаюза. У наступным нумары нашай газеты будзе апублікованы падрабязны матэрыял па гэтай праблеме.

Б.П.

Справа «мінскай тройкі» ў Еўрапарламенце

Лёс Аляксей Шыдлоўскага, Вадзіма Лабковіча і Вадзіма Кабанчука, якія ўжо амаль 6 месяцаў знаходзяцца за кратамі, прыцягаюцца ўсёй увагай міжнароднай грамадскасці.

У канцы мінулага тýдня прадстаўніцтва Хартыі-97 у Брюсселе паведаміла: «8 лютага 1998 года група дэпутатаў ад фракцыі «зялёных» Еўрапарламента вынесла практэкт рэзолюцыі, які патрабуе ад беларускіх уладаў вызваленне «мінскай тройкі» — Лабковіча, Шыдлоўскага, Кабанчука».

Як відома, беларускі рэжым далёка не зайдёды прыслухаўца да голаса міжнароднай грамадскасці. Аднак хачелася б верыць, што заступніцтва еўрапейскіх палітыкаў дапаможа актывістам Маладога Фронту.

БДГ

«СЕНСАЦЫЯ»

«Беларусь не мае ніякай магчымасці стварыць яздernу зброю, гэта звычайны шантаж», — так пракаментаваў Станіслаў Шушкевіч «сенсацинае паведамленне» аб tym, нібыта наша краіна валодае яздernымі матэрыяламі, якія можна выкарыстоўваць у ваенных метах.

Этая «сенсация» прагучала ў тэлевізійнай праграме «Рэзананс», якая агучвае афіцыйную пазіцыю беларускага кірауніцтва. Тэлекаментатар заявіў, што Беларусь мае дзве тоны зброявага плутонію і высокаабагачанага урану, што дазваляе ёй «пры жаданні» прэтэндаваць на статус «каляядзернай» дзяржавы.

На думку Шушкевіча, заявы аб tym, нібыта ў нас ёсьць зброевыя плутоній, з'яўляюцца «поўнай лухтой». Словы Лукашэнкі аб tym, што навукова-тэхнічны комплекс яздernага цэнтра «Соны» будзе выкарыстоўвацца па яго непасрэдным прызначэнні і ён ужо даў адпаведнае распараджэнне Савету бяспечніцтва кірауніка краіны Станіславу Шушкевічу, у Беларусі сапраўды засталася пэўная колькасць яздernых рэчываў, якія выкарыстоўвалі ў навуковых даследаваннях, але з гэтых адходаў немагчыма зрабіць яздernую зброю. На думку Шушкевіча, заявы аб tym, нібыта ў нас ёсьць зброевыя плутоній, з'яўляюцца «поўнай лухтой».

Словы Лукашэнкі аб tym, што навукова-тэхнічны комплекс яздernага цэнтра «Соны» будзе выкарыстоўвацца па яго непасрэдным прызначэнні і ён ужо даў адпаведнае распараджэнне Савету бяспечніцтва кірауніка краіны Станіславу Шушкевічу, у Беларусі сапраўды засталася пэўная колькасць яздernых рэчываў, якія выкарыстоўвалі ў навуковых даследаваннях, але з гэтых адходаў немагчыма зрабіць яздernую зброю. На думку Шушкевіча, падобнымі заявамі (пра яздernыя магчымасці Беларусі) Лукашэнка спадзяеца напалочаць Захад, але там выдатна валодаюць інфармацыяй і разумеюць, што беларускі дыктатар блефуе.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

цица гандлёва-еканамічная місяц, астатнія тры паверхі разлічаныя на 12 кватэр для дыпламатаў. Пакуль што яны вымушаны наймаць прыватныя кватэрэ па вельмі высокіх коштах (300—500 долараў у месяц).

Украінскі пасол Анатоль Дронь распавеў прэм'ер-міністру В. Пуставойценку, што за арэнду 46 сотак зямлі амбасада штогод выплачвае ў беларускі бюджет 23 тысячи долараў. Гэта вельмі дорага, таму плануецца купіць гэтыя кавалакі зямлі ва ўласнасць: заплаціў раз — маеш назаўсёды.

Украіна, паводле нашых заўданін, можа купіць зямлю ў тым выпадку, калі прадасць адрэзак аўтамабіляў у Кіеве. Але беларускія ўлады пакуль не просяць месца для будаўніцтва.

Сваю амбасаду украінцы будуюць самі, у штаце будаўніцтва 80 чалавек. Беларусам даверылі толькі ўнутраныя сан-

технічныя работы ды мантаж цеплавых і каналізацыйных сетак. Украінцы вельмі любіць жывую прыроду. Кірауніца будоўлі, заслужаны будаўнік Украіны Валянціна Кізіла распавяла, што на пляцоўцы захавалі клён, яблыню і іншыя дрэвы, хоць дзеля гэтага давялося сінават перапланаваць цеплаварсць.

Генеральным падрадчыкам выступае канцэрн «Інкабуд» з Кіева: Гэта дасведчаны будаўнік: канцэрн ужо рэканструяваў украінскую амбасаду ў Маскве і нават расійскі Белы дом. Зладжана і рытмічна ідзе праца і ў Мінску. На будоўлі скарысталі ад беларускіх прадпрыемстваў толькі жалезабетон і цэглу. Усё астатніе (у тым ліку метал, граніт для абліцоўкі, ліфты, вітражы) паступае з Украіны, а аконныя рамы набылі ў Польшчы. Мэблі для офісаў і кватэрэ таксама будзе украінскай: краіна клапоціцца пра падтрымку сваіх вытворцаў. Інтэр'ер амбасады распрацоўваюць украінскія мастакі. У фасе размесціцца 4-метровая сцяна-сцяна, якую вырабіць па спецыяльнай замове цярнопальскі завод «Ватра». Паводле плана, завершыцца будаўніцтва ўкраінскай амбасады ў траўні гэтага года.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Украіна будзе сваю амбасаду

Беларусам даверылі толькі каналізацыю

У мінулу пятніцу прэм'ер-міністр Украіны Валерый Пуставойценка, які знаходзіцца ў нашай краіне з 2-дзённым афіцыйным візітам, агледзеў будоўлю украінскай амбасады ў Мінску.

Літаральна год таму ў падмурку будынка закладзеная памятная капсула. Урачыстую цырымонію з гэтай нагоды адправіў тагачасны украінскі пасол Уладзімір Жаліба, які падкрэсліў, што ягоная краіна замоцьваеца ў Беларусі ўспур'ё і надоўгай. Украіна першай з замежных краін пачала ўзводзіць сваё дыпламатычнае прадстаўніцтва ў Мінску. Астатнія арандуюць ужо гарады памяшканні. Па суседстве ля украінцаў размяшчаецца будынак рэспіційской амбасады (раней тут жыў камандуючы беларускай ваеннай аркругі і першы міністр абароны сувэрэнай Беларусі Анатоль Кастэнка), а крыху далей — амерыканскія і немецкія прадстаўніцтвы.

Праект будынка украінскай амбасады распрацаўваў наш архітэктар Лявонцій Зданевіч. Ён працуе ў арэндным прадпрыемстве «Белпраект» і аўторызае, што новы будынак упрыгожыць гэты ўтульны квартал горада.

Да прыезду прэм'ер-міністра В. Пуставойценка быў поўнисцо скончаны будаўнічамонтажныя работы. Асноўны 4-павярховы будынак для дыпламатычнага корпуса мае плошчу каля 4 тысячай кв. метраў. Тут размяшчаецца 32 службовыя пакоі, кабінет пасла і вялікі хол з калонамі — для афіцыйных і проста ўрачыстых прыёмаў. Пад зямлём зробленыя гаражы для 12 аўтамабіляў. Значная частка галоўнага корпуса прызначана для консульскай службы, якая будзе мець асобны ўваход з вуліцы Старыненскай. Амбасада набыла ва ўласнасць трохпавярховы дом побач і надбудавала чацвёрты паверх: тут размес-

На здымку: комплекс украінскай амбасады. Будынак злева ўкраінцы купілі, а арыгінальны гмах побач будуеца «з нуля».

Новы перадзел Рэчы Паспалітай

У Польшчы неспакойна. У Польшчы віруюць дыскусіі наконт будучага адміністрацыйнага падзелу Рэчы Паспалітай. 12 ваяводстваў і калі 300 паветаў павінны замяніць сённяшні падзел на 49 ваяводстваў.

Адзін з найбольш спрэчных пунктаў — тэрміны: урад збіраеца ўвесці новы адміністрацыйны падзел ужо з 1 студзеня 1999 года. Дэцэнтралізацыя ўлады — менавіта так тлумачыцца сутнасць рэформы. Ідэя новага адміністрацыйнага падзелу базуеца на прыкладзе трох еўрапейскіх дзяржаваў — Іспаніі, Францыі і Італіі. На самым нізе будуць стаяць гміны, над імі — паветы, яшчэ вышэй — ваяводствы. Прэм'ер-міністэр Ежы Бузэк тлумачыць, што рэформа — гэта не проста змена мяжаў на адміністрацыйнай мапе Польшчы, а дэцэнтралізацыя дзяржавы і перадача шмат якіх функцыяў сённяшняга ўрада ў рукі мясцовага самакіравання.

Аддаць уладу людзям

Большасць палякаў яшчэ не вызначылася наконт новага падзелу рэгіёнаў. У камуністычнай Польшчы мясцоваса кіраванне, як і ніжэйшая палата парламента — Сейм, былі фіксыяй. На пачатку 70-х дзяржава таксама была падзеленая на 17 ваяводстваў і больш за 300 паветаў. Гэтая сістэма была вельмі хутка змененая: у 1975 годзе тагачасны кіраўнік Польшчы Эдвард Герэк зліквідаваў паветы, утварыўшы 49 ваяводстваў. Мела гэта выключна палітычныя мэты — выйграць у канкурэнцыі з іншымі камуністычнымі лідэрарами.

Першы дэмакратычны ўрад Тадэвуша Мазавецкага ў 1989 годзе пачаў распрацоўваць канцепцыю вяртання паветаў. У 1993 годзе ўрад Ханны Сухоцкай падрыхтаваў частку рэформы і апублікаваў мапу падзелу дзяржавы на 300 паветаў, але наступны ўрад кааліцыі SLD-PSL (посткамуністы і аграры) прыпыніў рэформу. У 1997 годзе ўрад Ежы Бузэка называў рэформу сваім прыярытэтам. «Мы ішлі па ўладу, каб аддаць яе людзям», — сказаў у сваім выступе перад Сеймам польски прэм'ер.

Рэформа як яна ёсьць

Кошт рэформы ацэнваецца ў 270 млн. злотых (каля 77 млн. долараў ЗША). Адразу пасля новага падзелу адміністрацыйных функцыяў у касы мясцовага самакіравання трапіць калі 40% усіх бюджетных сродкаў краіны. Да гэтага мясцовыя ўлады атрымліваюць 20%, рэшта прайходзіць праз цэнтр. У выпадку ўдалай рэформы ўлады

спадзяюцца зэкономіць некалькі мільярдаў злотых. Паветы возьмуть на сябе большасць тых функцыяў, якія выконваюць сённяшнія ваяводствы. У адрозненіі ад амерыканскіх штатоў ці нямецкіх ляндаў рэгіёны не будуць мець сваіх законоў, дарожных правілаў ці крымінальных кодэсіяў. Каб меншыя адміністрацыйныя адзінкі не парушалі ўніверсальністэй дзяржавы, будзе сачыць ваявода.

Урадавая кааліцыя чакае, што рэформа акупіцца на працягу двух гадоў і пачне прыносіць прыбыток. Нягледзячы на тое, што бюрократычны апарат павялічыцца на 10 тыс. чыноўнікаў, мяркуеца, што гэта не прывядзе да яшчэ большай бюрократычнай валакіты. Уесь сэнс у тым, што цяпер, каб вырашыць нейкое пытанне, не трэба будзе ехаць у вялікі горад, адстойваць чаргу да кабінетаў, дзе адзін чыноўнік займаецца тысячай справаў.

Калі змены адбудуцца паспехова, то ўжо ў 2000 годзе прыдзецца выбары ў органы кіравання паветаў і новых ваяводстваў. Кіраўнікі паветаў і ваяводстваў не будуць вольнымі: менавіта самі жыхары будуть вырашыць, хто будзе кіраваць у іх рэгіёне.

Паводле закона, новы кіраўнік павета ці ваяводства будзе мець больш улады і больш грошай, чым сёння. І — больш адказнасці перад выбаршчыкамі:

У распараджэнні мясцовых уладаў (на ўзору гмінай і паветаў) будзець знаходзіцца практычна ўсе службы, якія фінансуюцца падаткаплацельшчыкамі: паліцыя, пажарныя каманды,

хуткая медычная дапамога, аварыйная служба і г.д. У Варшаве застануцца, натуральна, войска, цэнтралныя крымінальныя вышук, зневядная палітыка і нагляд за канстытуцыйнай законнасцю.

Заклятыя ворагі пагадзіліся

На першы погляд, стаўленне розных палітычных партый ў даўнейшым выкліке здзіўленне. Звычайная схема «ўрад — за, апазіцыя — супраць». Амаль усе ўплывовыя палітычныя групоўкі падтрымліваюць ідэю рэформавання адміністрацыйнага падзелу і ўвядзення паветаў. Заклятыя супраціўнікі польскіх кансерватораў з «Салідарнасцю» — посткамуністы з SLD — таксама выказваюцца за рэформу. Прычым кожны, канечне ж, прытрымліваецца сваіх інтарэсаў і вылічавае сваю выгаду.

Кансерваторы спадзяюцца дэцэнтралізація ўлады на месцах і такім чынам зрабіць для сябе лягчэйшы доступ на поле праціўніка, выйграць як мага больш выбараў у органы мясцовага самакіравання. Посткамуністы спадзяюцца зрабіць прыкладна тое ж самае — дзякуючы дэцэнтралізацыі і больш дакладнаму падзелу сфераў уплыву больш паспяхова тлумачыць людзям пра недасканаласць рэформаў у дзяржаве, некампетэнтнасць кансерватораў.

Апошняя заявы по-

сткамуністай аб неабходнасці скарачэння тэрмінаў дзеяння Сейма і Сената ўжо сведчыць аб tym, што сённяшня раскладка сілуім і не толькі не падабаецца, больш таго, яна можа быць папраўленая на іх карысць менавіта пры стварэнні паветаў.

Рэферэндум як паратунак

Найбольш стаціцца на рэформе колішні саюзник посткамуністай — аграры з PSL. Цяпер аграры ператвараюцца ў дробную сілу на палітычнай арэне, больш адзыграючыя ролю партыі дэкаратыўнай. Пройгрыш аграрыў пачаўся на мінульых парламенцічных выбарах, калі яны ледзь-ледзь пераадолелі 7-працэнтны выбарчы парог. Каб адвесці бяду і даць сабе яшчэ трох часу, аграры патрабуюць праўядзення ўсенароднага рэферэндуму па пытанні новага адміністрацыйнага падзелу. Але аптымані грамадскай думкі паказваюць, што рэферэндум выкаছацца за рэформу.

Многія незалежныя наглядальнікі мяркуюць, што рэформа абавязкова будзе праведзеная. Не выключана, што Польшча ў сваім «апошнім рыйку» з камуністычнай мінішчыны не толькі назаўсёды пазбудзеца трагічнай спадчыны, але і значна паслабіц вяртанне да ўлады камуністай у любым выглядзе ў будучыні.

Янка ЧУРЫЛОВІЧ

Как белорусу попасть в тамбовский сельсовет?

Председатель Центризбиркома РФ Александр Иванченко и председатель Центральной комиссии Беларуси по выборам и проведению референдумов Людмила Ермошина встретились во вторник в Москве.

Они обсудили вопросы сотрудничества по углублению интеграции избирательных систем. На встрече речь шла также о координации деятельности избиркомов двух стран по обеспечению избирательных прав граждан. В договоре о Союзе России и Беларуси предусматривается, что гражданин любой из двух стран может участвовать в выборах в органы местного самоуправления России или Беларуси — по месту проживания. Руководители Центризбиркомов двух стран обсуждали механизм реализации этого положения договора.

Політическій цэнтр — bezopаснэе

22,6% жителей Украины готовы отдать свои голоса на мартовских парламентских выборах представителям политического центра, 20% — поддерживают левые партии и блоки, 11,4% — симпатизируют правым.

Об этом свидетельствуют результаты опросов, обнародованных в понедельник на пресс-конференции в Киеве руководителем Киевского центра политических исследований и конфликтологии Михаилом Погребинским.

Больше всего голосов — 11,2% — получила компартия, 9,5% респондентов отдали предпочтение Народному Руху Украины. 46% избирателей пока не определились, за какую партию отдать голос.

Опросы проводились в ноябре-декабре 1997 года и январе 1998 года. Было опрошено более 10 тысяч респондентов — по 400 в каждой области, Крыму и городе Киеве.

М.Погребинский считает, что если Конституционный суд признает неконституционным положение закона о выборах о необходимости преодоления 4-процентного избирательного барьера для политических партий, в парламент пройдут 25-26 партий и большинство мандатов (113) получат центристы. В этом случае левым достанутся 81 мандат, правым — 31. По оценке политолога, если 4%-ый барьер будет сохранен, возможны два сценария: либо проходят 10 партий (центр — 110, левые — 85, правые — 30), либо 7 партий (центр — 86, левые — 103, правые — 36).

Парламентские выборы на Украине состоятся 29 марта. По закону Верховный Совет страны избирается по смешанной системе: 225 депутатов — по одномандатным округам, другая половина — конодательного органа — по партийным спискам.

Москвиchi o «деле Шеремета»

Четверть москвичей считают, что Шеремет и Завадский белорусских законов не нарушили.

Более четверти москвичей — 26% — не удовлетворены решением суда по делу сотрудников ОРП Павла Шеремета и Дмитрия Завадского, поскольку считают их ни в чем не виноватыми. Это следует из результатов опроса, проведенного Всероссийским центром изучения общественного мнения. Опрос проводился в пятницу, 6 февраля, при участии 850 взрослых жителей столицы РФ.

В конце января Ошмянский народный суд приговорил П.Шеремета и Д.Завадского к 2 и 1,5 годам лишения свободы соответственно с испытательным сроком на один год. Они обвинялись в незаконном пересечении границы.

Еще 14% респондентов также не удовлетворены приговором, посчитав его слишком суровым наказанием. Считают, что суд принял справедливое решение, поскольку П.Шеремет и Д.Завадский нарушили закон, 9% опрошенных. При этом еще 4% убеждены, что они нарушили закон и должны быть наказаны более сурово.

Но самое любопытное в том, что наибольшее количество участников в опросе москвичей — 28% — вообще ничего не знают об этом процессе, серьезное значение которому придавали не только российские и белорусские СМИ, но даже президенты двух государств. Затруднились ответить на поставленный вопрос еще 19% респондентов. Последних в известном смысле можно причислить к тем, кто не знает о процессе.

Интерфакс

В университет — без экзамена

Латвия готовит радикальную реформу образования.

К 2000 году выпускные экзамены в средней школе по всем предметам будут засчитываться как вступительные в высшие учебные заведения.

По сообщению Центра образования и экзаменации, в этом году внесены изменения в порядок проведения выпускных экзаменов в средней школе. Как и раньше, их будет пять, в том числе два обязательных — математика и латышский язык и литература (устно или сочинение — в латышских школах). Три экзамена ученики самостоятельно выбирают из любых предметов средней школы, один из них должен быть профильным, т.е. углубленным.

Нововведение — централизованный экзамен. То есть содержание, форма и критерии оценки ученических работ будут организованы в едином порядке для всех школ. В этом году централизованно будут проходить экзамены по английскому, немецкому и французскому языкам; экспериментально — по математике и русскому языку как иностранному. Оценивать письменные экзаменационные работы будут специалисты Национального центра образования в сотрудничестве с учителями.

Но даже и в оценке «обычных» экзаменов латвийское министерство образования стремится к большей объективности. Обязательным в оценке устных ответов будет мнение учителя другой школы. Успешно сдавшие экзамен получат сертификат, дающий право поступать в вуз без экзамена.

Ольга ЧАЙКА

С иммигрантами разберутся прямо на границе

В Австрии вступил в силу новый закон о предоставлении политического убежища.

Этот закон значительно осложнит жизнь тем, кто хочет переселиться в Австрию, скрываясь от преследований по политическим мотивам.

Новый закон предусматривает, что ходатайство иностранца о предоставлении политического убежища будет рассматриваться еще на границе, для чего в пограничных зонах созданы специальные пункты для беженцев. Аналогичные представительства иммиграционных властей и МВД созданы и в Венском международном аэропорту. Ранее иностранец, подав на границе ходатайства и заполнив соответствующие документы, мог въехать на территорию Австрии и уже там ждать решения иммиграцион-

ных властей. Теперь он будет дожидаться решения своего вопроса в специальном пункте. Ответ ему дадут не позднее чем через две суток с момента подачи ходатайства.

Кроме того, в течение нескольких последних лет Австрия подписала со многими странами протоколы о том, что авиабилеты за рубежом на рейсы в Вену будут выдаваться лишь тем лицам, кто располагает австрийской визой и всеми другими необходимыми документами.

По данным МВД Австрии, в

прошлом году в иммиграционные службы поступило около 10.000 ходатайств о предоставлении политического убежища, однако лишь 8% из них были удовлетворены. Все получившие отказ иммигранты отправлены на родину или в третью страну. Основное число беженцев пришло из Ирака — свыше тысячи человек, далее следуют граждане бывшей Югославии, Афганистана и Турции.

Хотя закон только начал действовать, его уже очень сильно ругают. Многие считают, что иммиграционным службам будет чрезвычайно трудно без личного контакта с иммигрантом детально рассмотреть прошение и принять правильное

Григорий ПЕТРОВ

Дабрачыны фонд перамог

Гомельскі абласны дабрачыны фонд «Дапамога дзеям Чарнобыля» выйграў судовы працэс супраць аблыванкама.

Фонд звярнуўся ў суд, каб прызнаць несапраўдным распараджэнне аблыванкама «Аб прыпынені дзейнасці фонду ў частцы накіравання дзяяці на аздараўленне». Суд устанавіў, што аблыванкам не мае паўнамоцтва прыпыніць дзейнасць якой бы там ні было грамадскай арганізацыі.

Прычынай для прыняція згаданага распараджэння аблыванкама паслужыла крытычная сітуацыя, якая склалася ў пачатку восені мінулага года. Тады вялікая група гомельскіх дзяяцей — 652 чалавекі, — якія знаходзіліся на адпачынку ў Італіі па лініі фонду і італьянскай Нацыянальнай асацыяцыі сацыяльнай дапамогі, правялі там больш за месяц звыш належнага тэрміну з прычыны няўзгодненасці ў дзеянях арганізатораў аздараўленчай кампаніі.

Каб вярнуць дзяяцей дадому, улады выдзелілі з абласнога бюджetu 2 мільярды 800 мільёнаў рублёў на аплату авіярэйсаў. Да гэтага часу застаецца незразумелым, хто ж кампенсуе абласному бюджetu гэтыя расходы.

БелаPLAN

Беларусь — эпіцентр эпідэміі СНІДу

Беларусь займае трэцяе месца сярод краінаў СНД і Балтыі па колькасці ВІЧ-інфіцыраваных.

На пачатак 1988 года ў Беларусі былі афіцыйна зарэгістраваныя 1.787 ВІЧ-інфіцыраваных. На Украіне, якая займае першую пазіцыю ў спісе, на канец мінулага года было 26 тысяч носьбітай інфекцыі. На другім месцы Расія — 6.944 выпадкі. Аднак працярцына да колькасці насельніцтва паказык у Беларусі самы высокі — 1,7 носьбітаві віруса на 10.000 чалавек. На Украіне і ў Расіі гэты паказык складае каля 0,5. У Туркменістане ж, па афіцыйных дадзеных, зарэгістраваны толькі адзін віrusа носьбіт, але такая статыстыка не заслугоўвае даверу.

Гэтыя звесткі журналістам паведамілі на спецыяльным семінары, які праходзіў днём да Мінску. Семінар арганізаваны Дзіцячым фондам ААН (ЮНІСЕФ), Беларускім цэнтрам прафілактыкі СНІДу і мінскім прадстаўніцтвам амерыканскага Савета па міжнародных даследаваннях і абменах IREX.

БелаPLAN

ААН у дапамогу дзеям Беларусі

Дзіцячы фонд ААН (ЮНІСЕФ) выдзяляе Беларусі 1 мільён 75 тысячаў долараў ЗША на падтрымку праектаў і праграмаў па паляпшэнні становішча жанчын і дзяяцей.

На чарговай сесіі Выканайчага савета ЮНІСЕФ, якая завяршила працу ў Нью-Йорку, выказвалася асаблівая заклапочанасць лёсам паймільёна дзяяцей-ахвяраў Чарнобыля, якія жывуць на забруджаных тэрыторыях, а таксама зніжэннем нараджальнасці, ростам дзіцячай смяротнасці і захворваемасці ў нашай краіне.

БелаPLAN

Каб было і цёпла, і чыста

Уладам Лельчицкага раёна Гомельскай вобласці паставілі задачу — знізіць сёлета спажыванне энергіі на 10 процэнтаў.

Лельчицкі раён выбраны для эксперыменту па рэспубліканскай праграме энергазберажэння. У межах гэтай праграмы ў Гомелі ўжо наладжаны выпуск спецыяльных аконных рамаў, а ў Мазыры і Лельчицах — катлоў, якія працуяць на драўляных адходах вытворчасці. Такія катлы паставяцца ва ўсіх кацельнях раёна. Такім чынам збіраюцца скараціць спажыванне расійскага газу.

Эксперыментальная праграма, па задумцы аўтараў, павінна прывесці і да паляпшэння экалагічнай сітуацыі, бо тое, што раней палілі на сметніках, цяпер будуть паліць у катлах.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

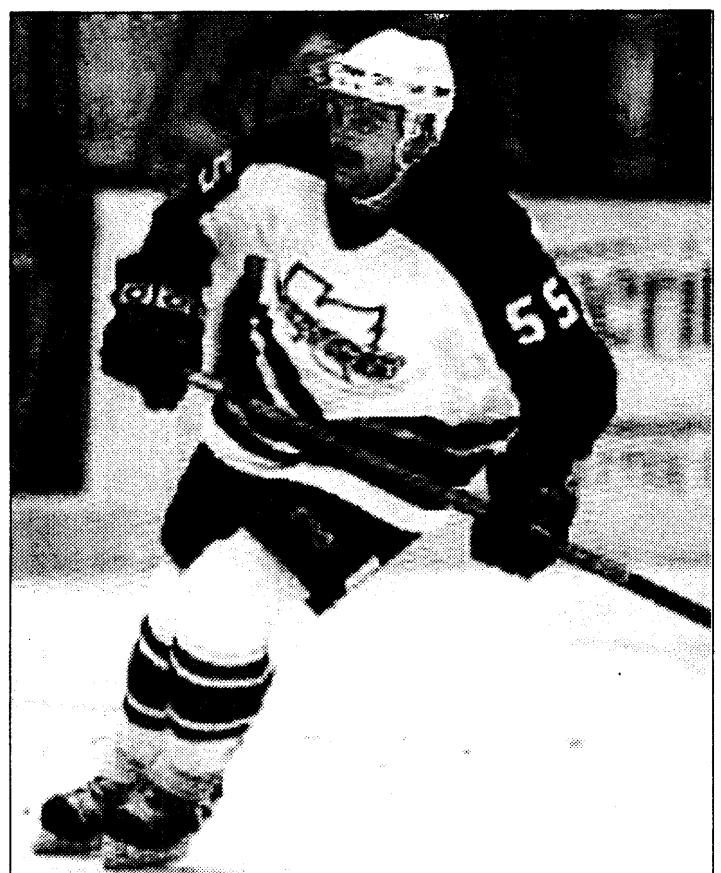
Алімпіяды

Наступны бой — з Канадай

На Алімпійскіх спаборніцтваў хакеістай у Нагана зборная Беларусі ўзяла першое месца ў матчы з Канадай — японцамі.

Нягледзячы на тое, што незалежна ад выніку гульня беларусы ўжо забяспечылі себе выхад у наступны этап, нашыя хакеісты правялі і гэты матч бадзёра, энергічна, з вялікай пазіцыйнай перавагай. І толькі майстэрства галкіпера японцаў Імао (дарэчы, ён канадзец японскага паходжання і толькі нядыўна стаў грамадзяніном сваёй гістарычнай радзімы) не дазволілі нашым хлопцам дасягнуць трэцяй запар перамогі. Канчатковы вынік — 2:2. Шайбу ў беларусаў заўкінуў Вадзім Бекбулатав і Алег Раманаў.

Такім чынам, зборная Беларусі заняла першае месца ў сваёй групе і на другім этапе спаборніцтва будзе гуляць з грандамі сусветнага хакею камандамі Канады (13 лютага ў 11:45, час беларускі), ЗША (14 лютага, 7:45) і Швецы (16 лютага, 11:45). У другой папярэдняй групе перамаглі хакеісты Казахстана, якія будуть спрачацца са зборнымі

На здымку: нападаючы Аляксандр Гальчанюк быў адным з лепшых у матчы Беларусь — Германія (лік — 8:2), закінуўшы шайбу і зрабіўшы выніковую перадачу.

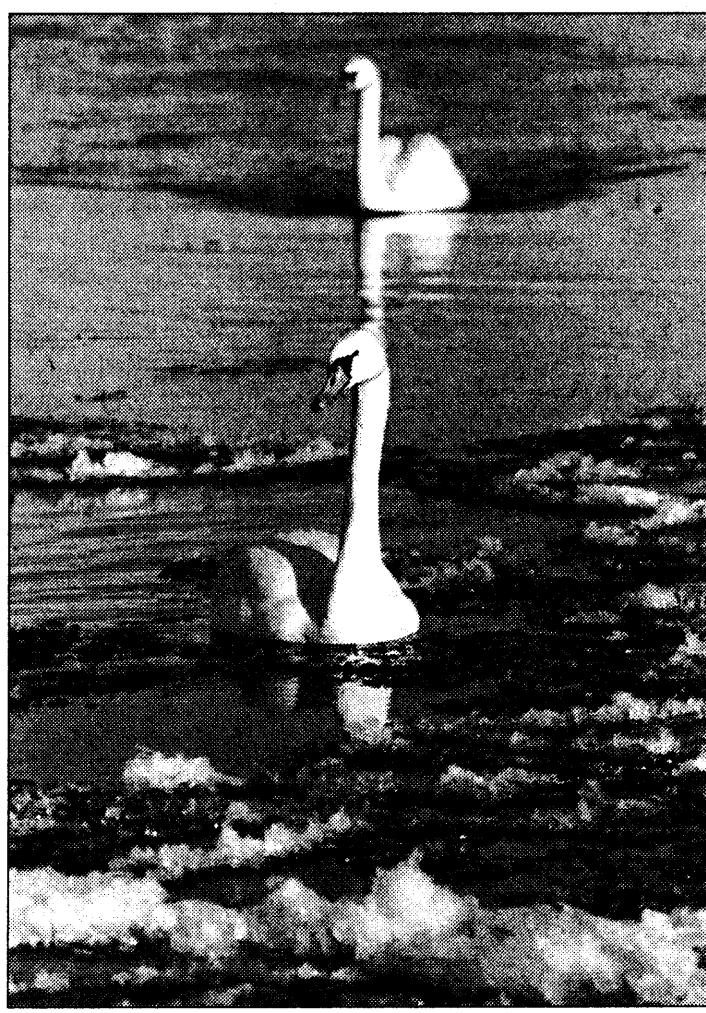
Pacii, Чэхі і Фінляндыі.

У лыжной гонцы на 5 км. класічным стылем перамагла славутая расіянка Ларыса Лазуціна. Лепшай з беларусак

была Алена Сінькевіч — 23-е

месца. Астатнія нашыя дзяўчыны размясціліся ў дыяпазоне не з 48 па 63 месцы.

Сямён ПЛОЦ

Гэтая пара лебедзяў засталася зімаваць на Немане непадалёк Стоўбцаў. Птушкам няма чаго баяцца: зіма цёплая, а калі мароз і прыцісне, то хуткі рэчка не замярзе.

Сюрпрызы надвор'я

У ноч на 8 лютага на тэрыторыі нашай краіны сіноўптыкі насялілі аномальныя тэмпературныя кантрасты. Вельмі холадна (да 19—24 градусаў марозу) было ў Магілёўскай і на ўсходзе Віцебскай абласцей. Тут кіраваў надвор'ем холадны антыциклон, які трапіў сюды з поўначы єўропейскай Расіі. У той жа час Брэсцкай і Гродзенскай вобласці знаходзіліся ў зоне цёплага атмасфернага фронта, і тут было ўсяго да 3 градусаў марозу. З панядзелка ў Беларусі рэзка прыкметна паднялася тэмпература, бо зноў задыхала Атлантыка.

У бліжэйшыя суткі захаваецца цёплае надвор'е. Ноччу — ад чатырох цяпля да аднаго градуса марозу, днём — 1—6 градусаў вышэй нуля. Месцамі невялікія ападкі і туман, вецер заходні і ўмераны. Сёння ў Мінску 3—5 градусаў цяпля. 12 і 13 лютага ў Беларусі надвор'е прыкметна не памяняеца, а вось у выхадныя пахаладае на 3—4 градусы.

Вера ЧЫЖЫК,
інжынер-сіноўптык
Белгідраметцэнтра

Тры студэнты і адзін пенсіянер на бляшанку вітамінаў

Прэм'ер-міністр Рэспублікі Беларусь С.Лінг падпісаў чарговую пастанову Саўміна «Аб памерах дапамогі і даплаты насельніцтву, пацярпеламу ад катастроfy на ЧАЭС».

З першага студзеня 1998 года памеры «чарнобыльскіх» павысіліся і складаюць цяпер ажно 27.900 рублёў у месяц для тых, хто працуе ў зоне з перыядычным радыяцыйным контролем. Для студэнтаў гэтая сума трохі меншая — 26.200 рублёў, а для пенсіянера — 23.000 рублёў.

Цяпер тры гомельскія студэнты і адзін пенсіянер, скінуўшыся, запраста могуць купіць сабе бляшаначку папулярнага поліўтаміннага комплексу «Тры-ві плюс». Медыкі кажуць, што ён добра дапамагае пры малых дозах радыяцыйні, бо бароніць клетачныя мембрany.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Рыхтуемся ў Гімалай

У спорткомплексе «Раўбічы» пад Мінском прайшлі зборы кандыдатаў на ўдзел у першай нацыянальнай экспедыцыі на самую высокую вяршыню планеты — гару Джамалунгму ў Гімалаях.

У зборах удзельнічалі калі трыццаці мачнейшых альпіністаў Беларусі. Спартсмены беглі 20-кіламетровы крос, здолі шэраг тэстаў, прайшлі дакладнае медычнае абследаванне. Як адзначылі старшыня Беларускай федэрацыі альпінізму Аляксандр Гадлеўскі і галоўны трэнер каманды Яўген Ногатага, пераважна большасць удзельнікаў гэтых першых збораў прайвілі нядрэнную падрыхтоўку, прычым незалежна ад узросту. Лепшы вынік у кросе паказаў саракагадовы Аляксандр Шынкаренка з Барысава, на ягоным альпінісцкім рахунку ўжо ёсьце адзін восьмітысячнік — гімалайская гары Дхайлагры. Пасляхова выгрымалі выпрабаванне і іншыя ветэранные — мінчанін Валерый Маісенка, Алег Салавей з Гомеля.

Па выніках папярэдніх выпрабаванняў і медычных паказаннях вызначаны склад удзельнікаў чарговых збораў, якія пройдуть у першай палове сакавіка на Каўказе. Альпіністы здзейсняць узходжанні на Эльбрус (5.642 м) і Курмычы (4.312 м), а таксама шэраг трэніровачных пад'ёмў, правядучы лядовыя заняткі, здаць тэхнічныя нарматывы.

БелаPLAN

Міліцыя выратавала злодзея

Бесправоўны 30-гадовы жыхар Бабруйска спрабаваў абраўаваць мясцовы дзіцячы садок № 172.

Ён палез у садок праз акно і вельмі няўдала: напароўся на кавалкі ім самім разбітага шкла, моцна парэзваўся і страпіў прытомнасць. Але яму пащацівалася: спрацавала сігналізацыя, прыхадзіла міліцыя і адвезла злодзея ў бальніцу. Медыкі сведчаць, што калі бы выратаваўшыся, прыехалі на пайгадзіны пазнай — не было бы ужо каго ратаўваць. Аднак пасля выздараўлення гэтага пацыента чакае лава падсудных.

Іван ЗАСАДА

Цэйлонец замерз у лесе

12 грамадзянаў Шры-Ланкі затрыманыя ўкраінскімі пагранічнікамі на мяжы Гомельскай і Чарнігаўской абласцей.

Мігранты нелегальна прыбылі з Москвы ў Беларусь і мелі намер ноччу перайсці на Украіну. Беларускія памежнікі не заўважылі азітаў, а украінцы аказаліся больш пільнымі і затрымалі няпрошаных гасцей.

Аднак выясняўся, што напачатку ў групе мігрантаў было 13 чалавек: знікнення аднаго з іх падчас пераходу мяжы нікто не заўважыў. Пагранічнікам удалося знайсці яго труп у лесе: мяркуюць, што ён замерз.

БелаPLAN

Кошты рэкламнай плошчы ў газеце НАВІНЫ

у рэкламным блоку	40 000 руб./см ²
на асобнай паласе	60 000 руб./см ²
у тэлевізійнай праграме	60 000 руб./см ²
на першай паласе	80 000 руб./см ²

Тэлефон для даведак: 236-24-41

ПРОДАЕТСЯ бумагорезательная машина БР-70
ОКАЗЫВАЕМ УСЛУГИ по размотке и порезке бумаги (до формата 84 включительно).
Тел. (017) 234-70-44